

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΜΦΥΛΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Από την παράδοση στην αλλαγή

Δρ. Μαρία Γκασούκα

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

- Ο Οδηγός που κρατάτε στα χέρια σας, δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του Έργου «Ένταξη της ισότητας των φύλων στη γλώσσα των διοικητικών εγγράφων», που υλοποιήθηκε από τον Ιούνιο μέχρι και το Νοέμβριο του 2014 για λογαριασμό της Γενικής Γραμματείας Ισότητας.

- Εργασιακός χώρος που επιτρέπει στους μαθητές και τις μαθήτριες να «παρατηρούν», να βιώνουν και τελικά να διαμορφώνουν τις πρώτες και θεμελιακές αντιλήψεις για τη δομή των εργασιακών σχέσεων των Φύλων

Κατά την έμφυλη ανάλυση η εκπαίδευση:

Αν και διαχρονικά αποτέλεσε το εφαλτήριο της κοινωνικής κινητικότητας, κοινωνικής παρουσίας και απεγκλωβισμού των γυναικών από τον κοινωνικά προσδιορισμένο παραδοσιακό τους ρόλο στο χώρο της οικογένειας, ταυτόχρονα φαίνεται πως διαχρονικά επίσης έχει συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναπαραγωγή, συντήρηση και εδραίωση των συλλογικών κοινωνικών αναπαραστάσεων αναφορικά με το κοινωνικά αποδεκτό «πεδίο» δραστηριότητας και τους τρόπους-προϋποθέσεις κοινωνικής καταξίωσης των Φύλων

- Το σχολείο άλλοτε άμεσα και άλλοτε έμμεσα κατευθύνει τα αγόρια και τα κορίτσια ώστε να αναπτύσσουν και να εσωτερικεύουν χαρακτηριστικά προσωπικότητας, να κάνουν επιλογές σπουδών, να δημιουργούν φιλοδοξίες επαγγελματικής ανέλιξης καθώς και οράματα και στόχους προσωπικής ζωής σύμφωνα με τις παραδοσιακές για το φύλο τους κοινωνικές αντιλήψεις και παραδοχές και μέσω του επίσημου σχολικού προγράμματος και μέσω των διαρθρώσεων των εκπαιδευτικών στην υπηρεσιακή πυραμίδα.

Η έμφυλη διάσταση του επίσημου σχολικού προγράμματος όσον αφορά:

- **Στο αναλυτικό πρόγραμμα**
- **Στις διδακτικές μεθόδους και κυρίως:**
 - Στη διδακτική προσέγγιση**
 - Στη χρήση του παραδείγματος**
- **Στα σχολικά εγχειρίδια**
 - Περιεχόμενο**
 - Εικονογράφηση**

■ Φύλο και εκπαιδευτική διοικητική ιεραρχία:

- Υποεκπροσώπηση των γυναικών σε θέσεις διοικητικής ευθύνης στο χώρο εργασίας
- Υποεκπροσώπηση γυναικών στις αντίστοιχες θέσεις σε νομαρχιακό και περιφερειακό επίπεδο

...και δύο διαπιστώσεις:

- **Η παρήγορη: η ορατή-έστω και αργή-βελτίωση της κατάστασης**
- **Η απογοητευτική: η θλιβερή εικόνα των συνδικαλιστικών οργάνων**

«Η επίτευξη μιας εκπαίδευσης που θα απευθύνεται και στους άνδρες και τις γυναίκες και που δεν θα περιορίζει με τεχνητό και λανθασμένο τρόπο τις σκέψεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητές τους στη βάση των διαφορών των φύλων δεν είναι εύκολος στόχος σε μια κοινωνία. Το να μην το επιχειρήσει όμως κάποιος/α επειδή είναι δύσκολο αποτελεί πράξη δειλίας»

R. Deem(1978:141)